

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. uraknál

Felolvas szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetai:

l. o. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

3 hasábos garandósor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos garandósor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

A „Zeitung“ és a mi barátságunk.

Brassó, szept. 25.

Lapunk mult csütörtöki vezércikkébe, mely „Legyen a jó példaragadó” czímen jelent meg, beleakadt a mi régi jó barátunk a „Kr. Zeitung.”

Elpanaszolja, hogy mennyit gyálázta őt lapunk (a melyet zuglapnak neve); hányszor szidta a szászokat jött-ment csavargóknak és vádolta a szász sajtót hazaárulással és azután konstatálja, hogy ez a lap, a mely a legdühösebb ellensége volt a szászoknak és oláhoknak, most irányt változtatott és megtagadva sovínisztikus multját, határozott szászbarát érzelmeiket kezd vallani. Azután közli fenntebb említett vezércikkünknek egyes részeit német fordításban és végül azt mondja, hogy hiábavalók a baráti érzelmeinkről való biztosítások, mert azok a keserű tapasztalatok, a melyeket a szászok b. Bánffy Dezső és már Széll Kálmán alatt is szereztek, annyira bizalmatlanná tették a szászokat, hogy többé már a legszebb szavaknak sem hisznek, mindaddig, míg tények nem követik azokat.

Hát mi tiszteljük a „Kr. Zeitg.”-ot; azt azonban sietünk jó előre kijelenteni, hogy kérdéses vezércikkünkben se neki se másnak nem tettünk baráti ajánlatokat, sem pedig senkit baráti érzelmeinkről biztosítani nem kívántunk, legkevésbé akarhattuk pedig erről biztosítani a „Kr. Zeitung”-ot vagy egyáltalában a szászokat, mert hiszen a kérdéses vezércikkben nem a szászokhoz, hanem a magyarokhoz szólottunk és ehhez még cikkünk végén határozottan kijelentettük, miszerint ne higgye senki, hogy mi hiszünk a magyar-szász barátság megvalósulásában. Nem értjük tehát, hogyan jut a „Kr. Zeitung” annak kijelentéséhez, hogy hiábavalók a baráti érzelmeinkről szóló biztosítások, midőn ezek egyáltalában nem léteznek; nem értjük, hogy miképp utasíthat vissza

a „Kr. Zeitung” nagyképszerűsége olyan ajánlatot, a melyet neki soha semmiféle formában senki sem tett.

A mit mi kérdéses vezércikkünkben kifejtettünk, mindössze annyi volt, hogy ne kövessünk a szászokkal szemben aggressiv politikát, ne higgyük, hogy államiságunknak érdekében van azok megmagyarosítása és ne keressük a „hazamentés”-t a verseczi és temesvári esetekhez hasonló kicsinyes sikerecskében. Ezt pedig kifejtettük a magyarok és nem a „Kr. Zeitung” számára és kifejtettük tekintet nélkül arra, hogy tetszik-e vagy nem a „Kr. Zeitung”-nak és hisz-e „szép” szavainknak vagy nem. Miattunk a „Kronst. Zeitung” akár a fejetejére állhat; mi nem kívánjuk az ő barátságát, sőt még csak politikájának irányítását sem; habár közösöknek ismerve és vallva szászoknak és magyaroknak érdekeit, mindenesetre sajnáljuk azt a sok politikai baklövést, a melyet saját érdekeik rovására emberei évek során át elkövettek és a melylyel — hogy egyebet ne említsünk — a legujabb zászlórendeletet is felidéztek. Majd eljő az idő, a midőn a „Kr. Zeitung” is nem belátni (mert azt nem lehet róla feltételezni.) hanem érezni fogja, hogy igaza volt Horácynak mikor azt mondta: „sunt certi denique fines”, azaz van egy bizonyos határ.

Tul is vagyunk mi már azon, hogy a magyar-szász barátságnak akár a távoli jövőben leendő valóságában higgyünk. Ugyan mikor volt jó barátság magyarok és szászok között? Mutasson fel bárki csak egyetlen egy esetet a történelemből! Pedig 700 éven át nem mindig Tisza Kálmán és Bánffy Dezső kormányozták Magyarországot! Hanem a szászoknak rendszeresen mindig olyan politikusai voltak mint dr. Lurtz K. és dr. Flechtenmacher Károly, a kik lehetnek nagyon tisztességes emberek, de a politikai belátás nem tartozik erős oldalaik közé. És hogy dacára ennek mégis fenn tudták tartani fajukat 700 éven át a szászok, az mutatja épen a magyar türelmességét és liberálisusát.

Azonban mindez nem tartóztathat bennünket vissza attól, hogy a saját fejünkkel ne gondolkodjunk, hogy azokat az elveket ne valljuk, a melyeknek igazságáról meg vagyunk győződve és nagyon csudálkozunk, hogy a „Kr. Zeitung” csak most fedezte fel, hogy mi ezeket az elveket valljuk, holott igazságukat már öt év óta hirdetjük és szászbarát érzelmeinket akárhányszor cselekedetekkel is igazoltuk p. o. a midőn a mérsékelt szászokkal vállvetve küzdöttünk a képviselőválasztáskor, a melyre ha más nem, hát dr. Lurtz Károly valószínűleg még emlékezik.

Nem irányváltoztatás tehát ezen elvek hirdetése, hanem csak következetes és talán határozottabb folytatása a lapunk keletkezésekor inaugurált és azóta sokszor cselekedetekkel igazolt iránynak, a mely az érdekek közösségének felismerését foglalja magában, de nem egyszersmint a szász-magyar barátság lehetőségében való hitet és még kevésbé az erre vonatkozó ajánlatot, és pedig annyira nem, hogy mi a magunk részéről egyszerűen nevetségesnek sőt otrombának és butának találjuk azt, a midőn egyes fővárosi lapok azonnal szász-magyar barátságról irnak, mihelyst valamely diszében az illemézet és a pezsgő sikeres hatása alatt szász és magyar végig eszi a menüt a nélkül, hogy egymással hajba kapnának. Uj nemzedékek kellenek oda, a melyek között és uj csillagzatok, a melyek alatt ez a barátság talán megszülethetik.

Végül helyreigazításul ki kell még jelentenünk, hogy mi a szászokat soha sem neveztük hazátlan csavargóknak, hanem arra igenis emlékszünk, hogy a „Kr. Zeitung” az 1898. évi márczius 15-diki magyar közönséget a „kóborló zsványok” (Stroiche) megtisztelő címével illette; soha sem vádoltuk a szász sajtót hazaárulással, és soha sem voltunk ellenségei a szászoknak és nem is leszünk, hanem igenis ellenségei voltunk és leszünk a „Kr. Zeitung”-nak s az ő sugalmazóinak, de ezeknek sem

s z e m é l y e s, hanem csak elv i ellenségei és csak addig, a míg alkalmazható lesz reájok s a j á t f a j b e l i j ö k n e k dr. Schmidt Károlynak felettök elhangzott azon ítélete, a melyszerint: f a j g y ü l ö l e t és n e m z e t i s é g l e l b i z a k o d o t t s á g vezeteli őket.

Czéltevesztett politika.

Brassó, szept. 25.

(Dsk.) Furcsa világot élünk politikai tekintetben is, társadalmiban is.

A társadalmi félszűrségekre nem szándokunk most rámutatni, de a fölfejtendőkkel való hasonlóság okából mégis felemlítjük, hogy ritka az az ember, s ritka az a család, a ki és a mely a társadalomban elfoglalt állásával s legfőképp jövedelmével meg volna elégedve, s nem annyira a társadalom természetes törvényei szerint, hanem csak alkalmazásának kivételességével főlebb ne akarna emelkedni — talán érdemein kívül — rangján, fizetésén, s általában az őt megillető társadalmi position. A nagyzás hóbortjának ördöge meglepi a kisbirtokost, a mikor a társadalmi téren nagybirtokosként szerepel, — a kis városka polgármesterét, a ki a királyi tanácsosságra vágyik, csak hogy nagyságos ur lehessen, s a honoratior osztálynak ezernyi ezer hivatalnok tagját, ki főlebbvalóját azért nézi le illő hajlongások között, mert az ő állására magát méltóbbnak tartaná.

E fölött nem akarunk most moralizálni, mert kötelességeink, mint olyanokat, kik a politikai világ arcfintorításaival foglalkozunk, erre a térre utalnak, s itt valójában nagyobb és kiadósabb mértékben szemlélhetjük azt a tragikomikumot, a mi a társadalom egyedeiben elszórtan kevésbé meglepő, mint ugynevezett elvek és irányok szerint tömörülő s országok sorsának intézésére vállalkozni akaró politikai pártokban.

Az önelégültségnek, mely magát hivatottnak érzi a kormány gyeploit vezetni parlamentáris felelősség mellett, a magyar országgyűlésen szereplő valamennyi párt nagy mértékben bizonyára birtokában van, mert különben hogyan is merészelték volna a zászlót kibontani az elvek harcában a választó közönség (daadó, esetleg győzelemre segítő támogatását kikérni. Ezen alapon, a magukat kormányképeseknek hirdetett önteltség alapján kaptak mandatumokat az összes ellenzéki pártok a mostani országgyűlésre is.

Most nem akarjuk azokat az okokat bolygatni, a mik ugyanezen az alapon való korábbi kísérleteiket fényesebbnél fényesebb kudarcokkal honorálták ciklusról—ciklusra.

Csupán arra a szembetünő tényre utalunk, hogy ez az önelégültség egyrészt a legnagyobb pettyhűtségnek, másrészt a célravezető eszközökben való legnagyobb egyenetlenségnek adott helyet az újabb időkben kivált.

Ugron Gábor végelkeseredésében viszszalép a politikai pályáról a nép romlottsága, s az értelmiség értelmetlensége okából. Az igaz, hogy visszalépett, de ezt bizonyára nagyrészt az állami szállítások zavartalan folyama érdekében tette.

Kossuth Ferencz a minap Czegléden nyíltan kijelentette, hogy a függetlenségi eszme nem hogy erősödött volna a nemzet

zömében, hanem érezhetőleg vesztett vonzó erejéből s gyöngék vagyunk arra, hogy az «átkos kormány» nemzetellenes merényletével éreztessük megtorlásunk pusztító erejét.

A néppárt, ez a politikai non sens, mely a nemzetiségi és felekezeti türelmetlenség törvénytelen ágyából született, fogzasi zavarodásban vajudik, post humus gyerek módjára, — s nem tudja mily alapon, s milyen képzelte erővel érvényesüljön? Gr. Zichy Nándor, a két keresztnevű Eszterházy meg Lepsényi Miklós egymás alól huzgálják a pártpolitikai programmpontok lepedőjét s alaposan összeháborodtak azon, hogy mivel egyék meg, — vagy legalább mivel kezdjék ki a liberalizmus diadalról—diadalra haladó politikáját.

Mindezek csak spora dikus, de összevételükben hatalmas jelenségei annak az önelégültségnek, mely a kudarcok kísérője szokott lenni, s melynek egyéb okát nem tudja a józanul látó szem felfedezni, mit a politika sikertelenségében nyilvánvaló abszurditását, tehetetlenségét, czéltevesztettségét magának a politikának.

Jóraló, czéltudatos ellenzék csak tokozója a parlamenti élet sikereinek, de a saját önelégültségének beismerése szerint talajvesztett politikai szélkakasságnak le kell tennie a haza mezejéről, mivel a don quichotte-i szélmalom harcok ideje, mikor az eredménydus, komoly munka járja, már rég letűnt.

Ha a néppárt önmeghasonlásából kibontakozik, ha Ugron Gábor a népet a becület és é r t e l m i s é g színvonalára fogja emelni, s ha Kossuth Ferencz erőt önt a nemzetbe a függetlenségi eszmék diadalra juttatásához (habár akkor is szétválasztja őket Eötvös Károly) akkor megjelenhetnek a küzdőterén.

De addig sok viz fog lefolyni a Dunán, s addig hagyjanak minket, a szabadelvű pártot dolgozni.

HIREK

Brassó, szept. 25.

— **Kinevezés.** Brassó vármegye főispánja L ö r i n c z András Türkös községi ideiglenes díjnokot vármegyei díjnokká nevezte ki.

— **Városi közgyűlés.** Brassó város képviselőtestülete jövő szerdán esetleg csütörtökön délután 3 órákor közgyűlést tart a városház üléstermében. A napirend 22 pontból áll.

— **Választás.** A jövő szerdai városi közgyűlés napirendje előtt választás lesz. A vármegyei alispán rendeletére kibocsátott meghívók szerint ez alkalommal fog betöltetni a városi erdőgyakornoki állás.

— **A főreáliskola segesvári kirándulásáról** térszűke miatt lapunk holnapi számában hozunk bővebb értesítést.

— **Új távirdahivatal vármegyénkben.** A kereskedelemügyi miniszter Brassóvármegyében a d e r e s t y e—h é t f a l u s i postahivatalnál azzal egyesített távirdahivatalt létesítettett.

— **Tiszay Dezső** szinigazgató — a mint a «Pesti Hírlap»-ban olvassuk — szegődött T. H a d r i k Annát, a kiváló tehetségű fiatal színésznőt, a ki a társulat drámai primadonája lesz. T. Hadrik Anna az idei nyarat a Városligeti szinkörben töltötte, nagyban emelve a szinkör drámai előadásainak («Folt, a mely tisztit», «Vasgyáros», «Elektra»,

«Henschel fuvaros») nivóját és sikerét. Péccsett nagy érdeklődéssel tekintenek az ifju művésznő szereplése elé, annál is inkább, miután ugy Temesvárról, mint a tővárosból a legjobb hír előzi meg s a péccsiek azt hitték, hogy már el sem eresztik a fővárosból. Első fellépése Péccsett a «Vasgyáros» Claire szerepében lesz.

— **A honvédségi bakancsszállítás.** Említettük, hogy a jövő évre 20.000 darab bakancsra és könnyű cipőre kap megrendelést a kisipar. Az említett mennyiségből az erdélyi részeken levő kamarai kerületek kisiparossága a következő megrendelést kapta: B r a s s ó 110 pár bakancs, 800 pár könnyű cipő; K o l o z s v á r 550 pár bakancs, 300 pár könnyű cipő; M a r o s v á s á r h e l y 1200 pár bakancs, 1600 pár könnyű cipő.

— **Hangverseny.** Gärtner Leontin k. a. jövő szerdai hangversenyére szóló s előjegyzett belépti jegyek legkésőbb szerda délig kiváltandók Hiemesch W. könyvkereskedő üzletéből, mert ellenkező esetben a jegyek eladtnak. Kezdeté tél 8 órákor.

— **Ellenőrzési szemlék Brassóban.** A m. kir. 24-ik honvédkiegészítő parancsnokságnak értesítése szerint a honvédegenységnek évi ellenőrzési szemléje itt helyben f. évi október hó 7-én, 9-én és 10-én reggeli 8 órákor a honvédlaktanyában fog megtartatni. Honvédek a Bolgárszegről október 7-én, Ó-Brassóból és a méhkeretkből 9-én, a belvárosból, Bolonyából, Felső- és Alsó-Tömös-ről, továbbá a Derestyéből és Predeálról, valamint az előbbi napokról elkésztettek október 10-én. Az utólagos ellenőrzési szemle f. évi november hó 17-én, a különleges utószemle évenként december hó 21-én és 22-én tartatik meg. — A cs. és kir. 2-ik számú hadkiegészítő parancsnokságnak értesítése szerint a Brassó város területén tartózkodó tartósan szabadságoltak, tartalékos és póttartalékos katonáknak ellenőrzési szemléje október 26, 27 és 28-án fog megtartatni. Október 26-án a bolgárszegi, 27-én az ó-brassói és a méhkereti, 28-án a belvárosi, bolonyai, felső- és alsó-tömösi, derestyei és predeáli, va' mint az előbbi napokon elkésztett tartalékos és póttartalékos katonák kötelesek megjelenni az ellenőrzési szemlén, mindig délelőtt 9 órákor a cs. és kir. 2-ik hadkiegészítő kerületi parancsnokságnak a Fekete-utcában 27. ház szám alatt lévő ellenőrzési szemle-helyiségben. Az utószemle november 15-én és 16-án fog megtartatni ugyanott.

— **Megszúrták.** Kós János dévai illetőségű kőművesegédet mult szombaton éjjel a Katona kórház-téren megszúrták. A tettes ez ideig még ismeretlen. Kós Jánost, a ki a hátán kapott súlyosabb sebet, a kórházba vitték.

— **Elgázolás.** Strója Miklós ó-brassói fuvaros szekerevel a Lövész utcában elgázolt egy öregasszonyt. A súlyosan megsebesültet a kórházba vitték.

— **Hegedüs Sándor a Székelyföldön.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a jövő tavasszal körutat tesz a Székelyföldön, hogy közvetlen tájékozást szerezzen a székely területek ipari, kereskedelmi és forgalmi viszonyairól.

— **Magyar Kázmér,** a gazdasági ismétlő iskola tanfelügyelője, a földmivelésügyi miniszter megbízásából a napokban Seps-Szent-Györgyön járt, hogy egy gyakorlati földmives iskola létesítése iránt helyszini szemlét tartson. A létesítendő földmives iskolában a székely kisbirtokos gazdák gyermekei teljesen díjmentes ellátásban és oktatásban részesülnek.

— **Garázdálkodó vaddisznók.** A napok-

ban öt kovásznai gazda állított be a fészolgabirói hivatalba s keservesen panaszkodtak el, hogy a vajnaivali cserjéstől majdnem a brassó-háromszéki h. é. vasutig terjedő hosszú vonalban tönkre tették a vaddisznók a kukoricaföldeken a termést. A mint értesülünk, a kovásznai fészolgabirói hivatal pályázatot fog hirdetni vaddisznó vadászokra.

— **Halálos baleset.** Köllő Péter és Kos Márton gyergyó-csomafalvi illetőségű munkásokat a »Hosszu« havas erdős területén levágott fenyőtörsek beeregetése alkalmával egy fa úgy ütötte fejbe, hogy pár perc múlva mind a kettő meghalt. Ugy Köllő Péter mint Kos Márton feleséget és gyermeket hagyta hátra.

— **Vlád Gizella férjhez megy.** A fővárosi Magyar Színház primadonnája, Vlád Gizella — kivel közönségünk annak idején mint Deák Péter szinigazgató nevével ismerkedett meg — október elsejétől megváltik a színházától. A művésznő egyelőre sehová sem szerződik, hanem térjhez megy.

— **Szinügy Pozsonyban.** A pozsonyiak úgy oldották meg a szinügy kérdését, hogy olyan társulatot szerveztek, a mely felváltva magyar és német előadásokat tart. A társulat igazgatója Relle Iván s az előadásokat szeptember 30-án kezdik meg. Az első előadás magyar lesz és programja a következő: Fészekrakás, költemény írta Relle Iván, szavalja Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház tagja; Hunyadi László nyitány, előadja a zenekar; Himnusz, éneklé az összes magyar személyzet, Ezek után az »Ember tragédiája« kerül színre. A magyar és német társulat a segédzsemélyzettel együtt 169 tagból áll. A magyar 15 nőből és 12 férfiből, a zenekar 28 tagból áll. A magyar társulat tagjai a következők: Relle Iván művezető igazgató, Polgár Károly, B. Polgár Béla, Dalnoki Béla és Ferenczy József rendezők, Tombor Aladár Lusztig Jenő és Pichler Elemér karmesterek, Lang Lajos ügyelő. Női tagok: Hettyey Aranka a Nemzeti színház tagja, drámai hősnő, Kann Malvin, a m. kir. Opera tagja, drámai énekesnő, De Pontyné Betty a m. kir. Opera tagja, alt-énekesnő, Hatvaniné Lévai Berta népszinmű- és operetteénekesnő, Fedák Sári szubrette, Rizzi Margit koloraturénekesnő, Répássy Gusztó operetteénekesnő, Mészáros Margit, Kállai Jolán, K. Kovács Mária, Fehér Kamilla, N. Niczky Ilona, Kantay Teréz. Férfiak: Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház tagja, Kárpát Rezső, a kir. Opera tagja, bassista, Polgár Károly, bonvivant, Dalnoki Viktor baritonista, Ferenczy József népszinműénekes, Hatvani Ede jellemkomikus, Kalmár József tenorista, B. Polgár Béla buffo, Németh János, Pesti Kálmán, Izsó Miklós, Mészáros Alajos, Sarkadi Aladár, Bánfalvi Béla, Jegesi János. — Magyar társadalmunk s z i n p á r t o l ó részét bizonyosan érdekelni fogja ezen a maga nemében egyedül álló kísérlet és azért hoztuk a jelen közleményt és ugyanazért figyelemmel fogjuk kísérni a társulat további működését.

— **A Henry czirkusz Budapestén.** Nemrég emlékeztünk meg arról, hogy a tavaly városunkban időzött Henry czirkusz jelenleg a fővárosban tart előadásokat, a melyeket úgy a közönség, mint a fővárosi sajtó a legnagyobb dicsérettel halmoz el. Ujabban ismét fényes sikerű előadásról írnak a lapok s így többek között a »Nemzet« ma érkezett száma az alábbiakat írja: »A Henry czirkuszában ma este mutatták be a »Vadászat szerencse után« című gyönyörű látványosságú némajátékot 3 felvonásban egy előjattal. Ezt a pantonómiát meglehetősen nagy

hir előzte meg, a mennyiben a nagyobb külföldi nagyobb városokban, Bécsben is hónapokig volt műsoron. A mai bemutatót igen nagy és díszes közönség nézte végig. Az érdekes mese, a gyönyörű jelmezek, a balletszemélyzet kifogástalan játéka tapsra ragadta a mi közönségünket és a mai nagy siker után itélve, ezt a nagy némajátékot gyakran meg fogják ismételni. A mintaszerű rendezésért, a káprázatos, fényes látványosságért a dicséret első sorban Henry igazgatót illeti.»

— **A kereskedelmi miniszter és az állomásjelzés.** A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az állomásokon alkalmazott jelző-táblákat feltűnőbb helyeken alkalmazzák. A táblák legtöbbször rendesen a fák mögött, láthatatlan helyen van kifüggesztve s megtörténik, hogy némelykor a vonatvezetők érthetetlen módon kiáltják az állomás nevét, a mi azután az utazó közönség tájékozatlanságára vezet. Elrendelte továbbá a miniszter, hogy a vonatvezetők ezentúl érthetőbben mondják az állomások neveit.

— **Az iparos katonák szabadságolása.** A honvédelmi miniszter rendeletileg tudatta a katonai hatóságokkal, hogy a szolgálati kor sorrendjében történő tartós szabadságolásoknál az iparos munkások közül azokat vegyék elsősorban figyelembe, a kik valamely ipari szakiskolát végeztek.

— **Az ipartörvény revíziója ügyében,** a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a Kolozsvárott tartandó iparos-kongresszus bizottságához. A leírás szerint a kormány a huzamosabb idő óta felhangzó panaszokból meggyőződött arról, hogy az 1884 évi XVII. törvénycikkbe foglalt ipartörvény egyes intézkedései hiányosak, s nem mindenben felelnek meg azoknak a szükségleteknek, melyek az idők változása és az ipar fejlődése folyamán előállottak, miért is az ipartörvény egyes jelentékeny részei az eddig szerzett gyakorlati tapasztalatokhoz s az élet igényeihez képest revíziót igényelnek. De alapjában a kormány az ipartörvényt fentartja s egyelőre az ügy alapos tanulmányozásáról s az összes adatok összegyűjtéséről gondoskodik, ezek eredménye alapján fogja pedig elhatározni azt, hogy mily részletekben s mily mértékben szükséges és lehetséges az ipartörvény határozatainak végrehajtása.

— **Október 6. Lapunk kiadóhi vatala** tegnap kapta meg az aradi 13 vértanu képevel díszített legújabb levelezőlapokat. A gyászos emlékeztető nap 50-ik évfordulója alkalmából ajánljuk olvasóink és a közönség figyelmébe a csinos kivitelű levelezőlapokat.

— **Új üzlethelyiséghez vagy telephöz** új iparigazolvány kell. A keresk. miniszter f. évi 25,506 sz. alatti határozatában kimondta, hogy az állandóság jellegével bíró üzleti helyiség vagy telep felállításához még akkor is iparigazolványra van szükség, ha az illető iparigazolvánnyal már bír is.

— **Az ipartestületi kongresszusra,** mely ez évi október hó 14. és 15-én lesz Kolozsvárott, a Magyar Államvasutakra, a kezelése alatt álló helyiérdekű vasutakra érvényes vasuti kedvezményt engedélyeztek. E szerint az I. osztályban II. osztályu jeggyel, a II. osztályban III. osztályu jeggyel, a III. osztályban pedig fél II. osztályu jeggyel lehet utazni. Más magánvasutak részéről is hasonló kedvezményeket helyeztek kilátásba. A kongresszusi igazolványokat a Hazai Ipartestületek Központi Bizottságának elnöksége állítja ki.

— **Szállítás.** Bőrneműek szállítása a nagyenyedi feyintézetnél alkalmazott feyőri személyzet és feyenczek részére szükséges lábbeliekre 485 kg. tercantalp, 402 kg. barna tehénbőr, 112 kg. középvastag talpbélés 22 drb. fehér cseres szárbélés, 300 kg. talp, 100 kg. talpbélés, 50 kg. barna tehénbőr okt. 4. d. e. 10 ó. Bánatpénz 5%

— **Románia új kölcsöne.** Románia hosszabb idő óta folytat tárgyalásokat új államkölcsön felvétele érdekében. A tárgyalások sulypontja most Párisban van, mivel a 240 millió franknyi új kölcsönnek főleg a francia piacon való elhelyezését szándékolják. Hogy a tárgyalások sikerre vezetnek-e, az kérdéses.

Nyilttér. *)

Miután tetszett Mátyás József és érdektársai uraknak telzaklatni a közvéleményt azon hirdeteménnyel, mely szerint 166 vagon széna az én veszélyemre e hó 23-ik és következő napjain árvereztetni fog, — van szerencsém ezennel igazolásomul felhozni, hogy én a további széna mennyiségnek átvételét azért tagadtam volt meg, mivel az első szállítmányok között voltak több olyan vagonok, melyeknek széna rakománya rosz volt, mit elismertek Mátyás urak az által, hogy tetemes árleengedésben is részesítettek engemet, csak hogy így valahogy reá bírjanak ama rosz szénát tartalmazó vagonok megtartására. Hogy Mátyás József és érdektársai urak nem is akarták komolyan a veszélyemre eme 166 (?) vagon szénát eladatni, az kitűnik abból, hogy szeptember 18-án délelőtt egyik érdektárs egyenesen eljött hozzám és rövid társalgás után önként felmentett a társulat nevében a 166 vagon széna átvételének szerződési kötelezettsége alól, még pedig kijelentette, minden kárpótlás fentartása nélkül és egyuttal az általam nekik annak idején adott előlegem nekem visszaadott.

Ennyivel tartoztam a magam jóhírnevének.

Brassó, 1899. szeptember 21.

Tisztelettel
G. M. Zanescu.

Nyilatkozat.

Zanescu M. G. urnak tetszett egy közte és közöttünk fennforgó és bíróságon kívül elintéztett ügyletből kifolyólag ezen lap 216-ik számában megjelent »Nyilttéri nyilatkozatában« eljárásunkat kifogásolni és azt célzatosnak feltüntetni.

Ennek folytán kénytelen vagyok az ügyletet és a körüli eljárásunkat a következőkben elöadni:

F. év június hó 1-én kelt kötlevel szerint eladtunk Zanescu G. M. urnak 200 vagon préselt szénát, azon kölcsönös kötelezettség mellett, hogy ezen mennyiségből havonta legalább 30 vagon, az egész mennyiség pedig legkésőbb f. évi december hó végéig szállíttassék, illetve átvéttessék, fizetés kikötése mellett, a feladási vevény másodlata ellenében a brassói vagy derestyei vasuti állomásnál.

Zanescu G. M. ur július havában Bucarestben 26 waggont kifogás nélkül átvett 5 waggont pedig állítólag rosz minőségéért rendelkezésünkre bocsátott.

Habár az áru itten lett volna átvendő, a Bucarestben emelt kifogást figyelembe vettük és a mint ez a kereskedelmi életben szokásos, Zanescu G. M. urat árleengedésben s pedig nevezetes árleengedésben részesítettük azért is, mivel a szállítmányt idegen állomáson adattam fel, s így meg nem szemlélhettem.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért felelőseget nem vállal a szerkesztőség.

Zanescu úr egy héttel később 2 további vaggont bocsájtott rendelkezésünkre de mivel én magam győződtem volt meg azok jó minőségéről a feladásnál, ezen kifogást határozottan visszautasítottam.

És tényleg Zanescu G. M. úr át is vette ezen küldeményt, valamint egy pár nap múlva, még egy további vaggont is elfogadott.

Ezek után Zanescu ur engem személyesen felkért, miszerint halasszam el egyelőre a további szállítást, tekintettel arra, hogy a Romániában beallott arcsökkenés folytán őt nagy veszteségek fenyegetik.

Miután ezen kívánatának körülbelül 8 napon át eleget tettünk, f. é. augusztus hó 23-án kelt ajánlott levélben felkértem őt, hogy tegyen végül további intézkedést. Mivel Zanescu ezen leveleire sem hederített szeptember hó 3-án kelt és közjegyzőileg kézbesített felszólítást intéztünk hozzá, oly irányu tartalommal, hogy a kötlevel értelmében a hátralékos 166 vagon felett rendelkezék, továbbá, hogy 1484 frt 70 kr. vételár hátralékot, a mely kötlevelünk értelmében már rég esedekes volt, azonnal kiegyenlítse, mivel ellenesetben kártala-

nitásunkért minden törvényes lépést meg fogunk tenni; végül kijelentettük, hogy a szállítás további elhalasztásába csakis 50 frt vagonkénti biztosíték adása mellett egyezhetnénk.

Ezen közjegyzői felszólításra is Zanescu úr minden további intézkedéstől tartózkodott, a mire szeptember hó 14-én, midőn Zanescu úr időközben Romániába átköltözött és annak daczára, hogy annak idején a közjegyzőileg kézbesített levelet személyesen átvette, innen sem adott életjelt magáról, a kereskedelmi törvény értelmében érdekeink érvényesítése céljából a hátralékos 166 vagon árverését kitűztük. Tehát nem való, hogy Zanescu G. M. úr a további széna mennyiségnek átvételét azért tagadta volt meg, mivel az első szállitmányok között voltak több olyan vagonok, melyeknek széna rakománya rossz volt; a mint nem való, hogy egyáltalában megtagadta a további szénamennyiség átvételét. Csakis az árverési hirdetmény kibocsátása után jött Zanescu úr Brassóba, mely alkalommal érdeklársaink egyike tavol léttemben, üzleti szempontból es engedékenységből Zanescu úrral olyként egyenlített ki a dolgot, hogy

követelésünk az előlegből levonásba hozott, az 515 frt 30 krnyi hátralék neki kiadatott és közöttünk az üzleti viszony feltétlenül feloldatott.

Ezen egyezség nem vonja kétségbe komoly szándékunkat, a 166 (? jel nélküli) vagon szénát Zanescu M. G. ur veszélyére eladatni, mert egyéb indokoktól eltekintve a napról-napra változó üzleti körülmények viszonyítása is lehet befolyással az egyes üzleti elhatározások módosítására.

A fenti előadásból kiviláglik, hogy kizaklatta fel könnyelműen a közvéleményt.

Mátyás József

saját és érdektársai nevében.

Nagyérdemű közönség becses tudomasára hozom, miszerint utazásomból hazaérkeztem.

Brassó, 1899. szept. 20.

Dr. Tiltscher Jenő

fogorvos.

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 19939—1899.

Hirdetmény.

A vármegyei utalpnak 1897—98 évi zárszámadása az 1890 évi l. t. cz. 28. §-a értelmében mai naptól kezdve folyó évi október hó 8-áig a vármegyei számvéveség irodájában 15 napi közszemlére, azon megjegyzéssel tétel ki, hogy a netaláni fellebezések az említett határidőig annál is inkább nyujtandók hozzám ne, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Brassó, 1899, szeptember hó 23-án.

Dr. Jekel,
alispán.

VALÓDI
LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Fontos háziasszonyoknak!
Törv. védve.
puha padlóra

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utáztatokat kaptak a vevők, így elmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas lovag védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.
Főraktár Brassóban: Müller Gyua utódai cégénél.

Befjegyzett védjegy: VAS LOVAG.

Természetes tiszta erdélyi borok

Neustädter K. pinczéből, Brassó

Hogy igen tisztelt vevőimnek boraim beszerzését kényelmesebbé tegyem, az alatt felsorolt cégeknél készlet van és mindenkor az eredeti árak mellett kaphatók és pedig:

Hesshaimer J. L. & A. uraknál

Hasenmayer Fritz urnál

Gabel ur schwéhati söresarnokában.

és saját Ó-Brassói fióküzletében Rosszu u. 30. Dinka István urnál

Valamint alólírott raktárában.

kiváló tisztelettel

NEUSTÄDTER KÁROLY

Bolonya, Kut-utca 13. sz.

J. Gräf és Tsa

ékszerüzlete

3

Kapu-utca

3

Leggazdagabb választék ékszer arany és ezüst árukban

továbbá szép választék China-ezüst-árakban.

Csak szolid áruk igen mérsékelt árak mellett.

Uj tárgyak elkészítése, javít, aranyozás és ezüstözés, valamint vésések mindenféle fémbe mérsékelt árak mellett pontosan és szolidon eszközöltetnek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala - BCU Cluj